

RAJČAN

MESAČNÍK MESTSKÉHO ÚRADU RAJEC www.rajec.sk

ROČNÍK LXVI.

SEPTEMBER / 2023

RAJECKÁ ŽUFANKA 2023

Aktuálne
informácie
z mesta
a mestského
úradu

Prázdninové
obdobie
v mestskej polícii

Víťazstvo
vo štvohre
v Trnave

Ako uskladniť
ovocie

Spoločenská
rubrika

V MESTE PRIBUDLO NOVÉ DOPRAVNÉ ZNAČENIE

Primátora mesta Petra Hanusa sa pýtame na aktuálne otázky súvisiace s rozvojom mesta, investičnými akciami či na témy, ktoré sa prerokujú na zasadnutiach mestského zastupiteľstva. Otázky položila Zuzana Ščasná.

Počas júla a augusta chýbali kontajnery na kuchynský odpad pri bytových domoch. Prečo?

V júni sme vypovedali zmluvu so spoločnosťou, ktorá zabezpečovala pre mesto vývoz a likvidáciu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu. Dôvodom bolo nedodržanie podmienok uzavretej zmluvy zo strany dodávateľa. Zaznamenali sme aj viacero podnetov od nespokojných obyvateľov mesta. Legislatíva nám určuje zabezpečiť zber takéhoto odpadu od bytových domov.

Po vypovedaní zmluvy sa okamžite začal proces verejného obstarávania. Veríme, že víťazná spoločnosť dodrží všetky podmienky zadané vo verejnom obstarávaní. Vývoz a likvidáciu biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu pre bytové domy je zmluvne zabezpečená do konca roka 2024.

V uliciach mesta pribudlo nové dopravné značenie. Na aké zmeny sa musia pripraviť motoristi?

Ešte v roku 2022 mestské zastupiteľstvo vzalo na vedomie „Analýzu dopravných vzťahov v meste Rajec“ vypracovanú Žilinskou univerzitou, čím dalo zelenú realizácii opatrení smerujúcich k optimalizácii dopravy na území mesta. V auguste bola realizovaná prvá etapa trvalého dopravného značenia v štyroch lokalitách. Vjazdy do vnútroblokov bytových domov z Kmeťovej ulice sú obmedzené len pre vjazd dopravnej obsluhy (obyvatelia priľahlých domov, odvoz komunálneho odpadu a pod.). Prejazd z Námestia SNP na Šafárikovu ulicu rovnako ako Jánošíkova ulica boli zjednosmernené z dôvodu nevyhovujúcich šírkových pomerov pre obojsmernú premávku a zároveň pre parkovanie pozdĺž komunikácie. Štvrtou lokalitou je účelová komunikácia medzi garážami za Športovou ulicou, na ktorej bol obmedzený prejazd motorových vozidiel a motocyklov s výnimkou vlastníkov garáží pozdĺž tejto cesty. Zmeny v organizácii dopravy schválil dopravný inšpektorát, súhlasné stanovisko vydala aj SAD. Všetky opatrenia sú zamerané na zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov mesta, zlepšenie situácie s parkovaním, či sprejazdnenie niektorých miestnych komunikácií.

V závislosti od finančných možností mesta budú realizované ďalšie plánované úpravy trvalého dopravného značenia v ďalších lokalitách nášho mesta.

V letných mesiacoch sa mali zrealizovať práce na vodozádržných opatreniach v školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Rajec. Podarilo sa práce ukončiť včas?

V rámci projektu „Vodozádržné opatrenie

nie v meste Rajec“ budú vlastné práce na diele prebiehať v jesenných mesiacoch. K posunu oproti plánovanej realizácii došlo v dôsledku objektívnych príčin v rámci realizácie verejného obstarávania pre výber zhotoviteľa diela. Išlo hlavne o časovo náročné procesy vysvetľovania a dopĺňania predložených podkladov.

V súčasnosti je verejné obstarávanie ukončené, prebieha proces kontroly obstarávania zo strany dotačného orgánu a následne začnú vlastné práce na vodozádržných opatreniach v objektoch mestských škôl (základná škola, materské školy).

Predchádzajúce vedenie začalo práce na multifunkčnom ihrisku pri Základnej škole Lipová, ktoré trvajú takmer dva roky. Kedy bude sprístupnené verejnosti a za akých podmienok?

Práce na multifunkčnom ihrisku sú ukončené. Celkové náklady na jeho vybudovanie boli takmer 150 tisíc eur. Vzhľadom na výšku investície a riziko vandalizmu, nebude ihrisko voľne dostupné a bude monitorované kamerovým systémom. Po schválení prevádzkového poriadku, v ktorom bude presne nastavený režim a podmienky využívania, bude ihrisko uvedené do prevádzky.

Prioritne bude ihrisko určené pre školy, záujmové útvary, mestské športové kluby, ale aj pre rekreačných športovcov a verejnosť.

Niekoľko mesiacov riešite so Žilinským samosprávnym krajom situáciu s rajeckým gymnáziom. Môžete nám povedať niečo viac o tomto probléme?

Žilinský samosprávny kraj mal zámer Gymnázium na Javorovej ulici zrušiť a žiáci by prešli na gymnázium do Žiliny.

V marci a máji 2023 sa uskutočnili rokovania predsedníčky ŽSK Eriky Jurinovej, mňa ako primátora mesta Rajec a zástupcov Žilinskej diecézy. Žilinský samosprávny kraj v záujme zachovať možnosť 67-ročného gymnaziálneho vzdelávania v rajeckej doline, ako jedno z riešení navrhol opatrenie, ktoré by spočívalo v zmene zriaďovateľa Gymnázia v Rajci buď na Mesto Rajec alebo Žilinskú diecézu. Žilinská diecéza ponuku neakceptovala.

Následne som zvolal neformálne stretnutie poslancov Mestského zastupiteľstva Rajec, na ktorom poslanci súhlasili s prevzatím rajeckého gymnázia do zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Rajec.

Súčasťou procesu zmeny zriaďovateľa bude aj nadobudnutie budovy, v ktorej sídli gymnázium do vlastníctva Mesta Rajec za jednu slovenskú korunu, za tú istú cenu, ako ju získal ŽSK. Budovu gymnázia by

však mesto získalo, aj keby neprevzalo gymnázium. Získaním budovy budeme môcť využiť priestory aj pre potreby základnej školy, ktorá sa v súčasnosti doslova tlačí v terajších priestoroch. Výhodou je, že sú obe susediace budovy prepojené. Okrem základnej školy a gymnázia sa môžu priestory využiť aj na iné vzdelávacie a voľnočasové aktivity.

Na základe tohto rozhodnutia začal ročný proces, ktorým Gymnázium v Rajci prejde do zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Rajec. Najskôr musia byť obidve školy vyradené zo siete škôl a školských zariadení a následne zaradené do tejto siete ako nový subjekt pod názvom Spojená škola, Lipová 155/2, 015 01 Rajec s organizačnými zložkami – Základná škola, Lipová Rajec a Gymnázium, Javorová Rajec a jej súčasťami Školskou jedálňou a Školským klubom detí.

Na rokovaní zastupiteľstva ŽSK dňa 29.05.2023 boli schválené uznesenia, ktorými súhlasil s vyradením Gymnázia, Javorová zo siete škôl a školských zariadení ku dňu 31. augusta 2024 a so zmenou zriaďovateľa gymnázia zo súčasného zriaďovateľa na nového zriaďovateľa Mesto Rajec od 1. septembra 2024

MZ Rajec dňa 22.6.2023 prijalo uznesenie č. 52/2023, ktorým schválilo vyradenie ZŠ, Lipová vrátane jej súčasťi ŠKD a SJ zo siete škôl a školských zariadení ku dňu 31.08.2024, zmenu zriaďovateľa Gymnázia, Javorová 5 zo súčasného zriaďovateľa – ŽSK na nového zriaďovateľa – Mesto Rajec od 01.09.2024 a zaradenie Spojenej školy Rajec do siete škôl a školských zariadení od 01.09.2024.

V súčasnosti Mesto Rajec zabezpečuje podklady v zmysle platnej legislatívy k Žiadosti o zaradenie Spojenej školy do siete škôl a školských zariadení SR, ktorá sa predkladá Ministerstvu školstva SR.

PRÁZDNINOVÉ OBDOBIE MESTSKEJ POLÍCIE V RAJCI

V letnom období príslušníci Mestskej polície Rajec na území mesta riešili 21 priestupcov, ktorí pod vplyvom alkoholu svojím protiprávnym konaním na verejnom priestranstve vzbudili verejné pohoršenie, čím sa dopustili spáchania 21 priestupkov proti verejnému poriadku podľa § 47 ods.1 písm. c) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

Štruktúra priestupcov zahŕňala všetky vekové kategórie. Najstaršiemu priestupcovi, obyvateľovi Rajca, bolo 56 rokov. Najmladšiemu priestupcovi, 15-ročnému dievčaťu z Rajca, bolo pri orientačnej dychovej skúške namerané 0,5 ‰ alkoholu v dychu. Rekordmanom bol 30-ročný muž z Rajca, ktorému bolo namerané takmer 4 promile alkoholu v dychu.

MsP Rajec upozorňuje, že po spáchaní priestupku podľa § 47 ods.1 písm. c) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, je možné podľa § 47 ods.2 citovaného zákona uložiť priestupcovi pokutu až do výšky 100 eur.

PREDRAŽENÁ NARODENINOVÁ OSLAVA

Dňa 9.8.2023 vo večerných hodinách vykonali príslušníci MsP Rajec preventívno-bezpečnostnú akciu zameranú na kontrolu dodržiavania zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a VZN mesta Rajec č. 1/2023 o zákaze užívania alkoholických nápojov na vymedzených verejne prístupných miestach.

Počas uvedenej akcie príslušníci MsP v areáli futbalového ihriska na Hollého ulici, našli skupinu siedmich mladých ľudí vo veku od 15 do 30 rokov, ktorí svojou veselou náladou vzbudili podozrenie z požitia alkoholických nápojov. Z uvedeného dôvodu bola u všetkých osôb následne vykonaná orientačná dychová skúška, ktorá potvrdila požívanie alkoholických nápojov (u všetkých siedmich osôb v rozsahu od 0,45 do 3,38 ‰). Následným šetrením bolo zistené, že uvedená skupina mladých ľudí v areáli futbalového ihriska oslavovala 30. narodeniny svojho kamaráta, pričom počas uvedenej oslavy všetci požívali alkoholické nápoje.

Štyrom dospelým členom tejto veselice sa skupiny boli na mieste uložené pokuty v blokovom konaní z dôvodu porušenia čl. 4 ods. 1 písm. a) VZN mesta Rajec č. 1/2023 „zakazuje sa predaj, podávanie a požívanie alkoholických nápojov v areáli futbalového štadióna na ulici Hollého v Rajci“ v nadväznosti na priestupok proti verejnému poriadku podľa § 47 ods.1 písm. c) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch „priestupku sa dopustí ten, kto vzbudí verejné pohoršenie“. Mužovi, ktorý priniesol alkoholické nápoje do areálu futbalového ihriska a umožnil ich požívanie osobám mladším ako 18 rokov, bola uložená pokuta v blokovom

konaní aj za spáchanie priestupku na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami podľa § 30 ods.1 písm. a) zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch „priestupku sa dopustí ten, kto predá, podá alebo inak umožní požitie alkoholických nápojov osobe mladšej ako osemnásť rokov“.

Protiprávne konanie troch mladistvých osôb, ktoré sa požívaním alkoholických nápojov dopustili porušenia § 2 ods. 2 písm. a) zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov „osoby maloleté do 15 rokov a osoby mladistvé do 18 rokov nesmú požívať alkoholické nápoje alebo iné návykové látky“, bolo odstúpené z dôvodu ďalšieho konania a uloženia sankcie inému vecne a miestne príslušnému orgánu.

PES, NAJLEPŠÍ PRIATEĽ ČLOVEKA

Jednou zo základných úloh mestskej polície vyplývajúcej zo zákona SNR č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii je „dbať o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a na verejne prístupných miestach“. Z uvedeného dôvodu príslušníci MsP Rajec počas letného obdobia tohto roka vo zvýšenej miere začali riešiť aj problematiku znečisťovania verejného priestranstva neodstránenými psími výkalmi.

V období dvoch letných mesiacov príslušníci MsP počas hliadkovej služby skontrolovali 189 osôb, ktoré počas prechádzky viedli psa. Počas týchto kontrol bolo zistených 28 osôb, ktoré svojím konaním, respektíve nekonaním držiteľa alebo vodiča psa, nezabránili voľnému pohybu svojho psa alebo neodstránili psie výkaly z verejného priestranstva, čím sa dopustili spáchania priestupku v zmysle § 7 ods. 1, písm. f) „priestupku sa dopustí držiteľ psa, ak nezabráni voľnému pohybu psa okrem priestorov na to určených“ alebo § 7 ods. 2 písm. f) „priestupku sa dopustí ten, kto vedie psa, ak neodstráni bezprostredne výkaly, ktorými pes znečistil verejné priestranstvo“ zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov. Podľa ustanovenia § 7 ods. 3 citovaného zákona, je možné priestupcovi uložiť pokutu až do výšky 65,00 eur.

Vo všetkých uvedených prípadoch porušenia zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov, príslušníci MsP priestupcom uložili pokuty v blokovom konaní.

Mgr. Adrian Begáň, náčelník MsP Rajec
Snímky: archív MsP

REVITALIZÁCIA VNÚTROBLOKOV BOLA UKONČENÁ

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond
regionálneho rozvoja

Integrovaný regionálny
operačný program
2014 - 2020

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V letných mesiacoch boli úspešne ukončené práce na realizácii stavieb „Mesto Rajec – revitalizácia verejných priestranstiev s prvkami zelenej infraštruktúry na sídlisku Sever“ a „Mesto Rajec – revitalizácia verejných priestranstiev s prvkami zelenej infraštruktúry na Ul. 1. mája“.

Obe stavby a projekty boli realizované s finančnou podporou Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu.

Obnova vnútrobloku Sever bola realizovaná s dôrazom na uplatnenie ekologických princípov tvorby a ochrany zelene a zároveň boli použité také riešenia v oblasti oddychových a hracích zón, aby oslovili všetky vekové kategórie obyvateľov. Okrem významného rozšírenia a obnovy zelene môžu obyvatelia mesta využívať hracie prvky pre deti, zážitkový chodník, knižné búdky, lavičky, šachové stoly a pod. Rozšírená je aj sieť chodníkov pre peších v priestore vnútrobloku.

Vnútroblok Sever - pred...

Vnútroblok Sever - ... a po revitalizácii

Vnútroblok Sever - pred...

Vnútroblok Sever - ... a po revitalizácii

Vnútroblok medzi ulicami 1. mája a Obrancov mieru prešiel taktiež výraznou premenou. Predovšetkým ide o vybudovanie spevnených plôch, zatravnovaných plôch, zakomponovanie vodného prvku v centrálnej časti vnútrobloku, umiestnenie oddychových prvkov ako napr. kruhová lavička obkolesujúca strom. Pre nádoby na komunálny odpad, zmesový aj triedený, bol vybudovaný prístrešok so zelenou strechou. Riešenia rovnako kladú dôraz na tvorbu a ochranu zelene.

Vnútroblok Ul. 1. mája - prístupová cesta

Revitalizácie vnútroblokov v sebe skĺbili ekologický aspekt a zvýšenie kvalitatívnej a estetickej úrovne životného prostredia obyvateľov mesta Rajec.

Vnútroblok Ul. 1. mája - pred...

Vnútroblok Ul. 1. mája - ... a po revitalizácii

Vnútroblok Ul. 1. mája - pred...

Vnútroblok Ul. 1. mája - ... a po revitalizácii

Ing. Rybárová Lucia, odd. strategického rozvoja
Ing. Ivana Bahledová, vedúca OIVaŽP
Snímky: archív MsÚ

ZVYŠOVANIE PASÍVNEJ BEZPEČNOSTI PRIECHODOV PRE CHODCOV V MESTE RAJEC

Miestna akčná skupina **Rajecká dolina** poskytla Mestu **Rajec** finančný príspevok na realizáciu projektu „Zabezpečenie pasívnej bezpečnosti na prietahu cesty I/64 v meste Rajec – Priechod pri križovatke ulíc Hollého a Štúrova“.

Zmodernizovaný priechod s nočným osvetlením

Predmetný projekt zahŕňal modernizáciu a úpravu existujúceho priechodu pre chodcov pri Supermarkete COOP Jednota. Ide o jeden z najviac využívaných priechodov pre chodcov na ceste I/64 v našom meste, preto jeho modernizácia významne zlepšila kvalitatívnu úroveň a bezpečnosť priechodu a účastníkov cestnej premávky.

Vlastná realizácia zahŕňala predovšetkým vyznačenie priechodu, doplnenie vodiacich pásov pre nevidiacich, doplnenie dopravného značenia, úpravu nástupných plôch na bezbariérové vstupy k priechodu a bezbariérovú úpravu chodníkov. V neposlednom rade bolo realizované nové osvetlenie priechodu. Zvýšil sa bezpečnostný a kvalitatívny štandard priechodu a cesty I/64 pre všetkých užívateľov.

Ing. Rybárová Lucia, odd. strategického rozvoja
Ing. Ivana Bahledová, vedúca OIVaŽP
Snímka: archív MsÚ

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond
regionálneho rozvoja

iro Integrovaný regionálny
operačný program
2014 - 2020

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

~M~A~S~
RAJECKÁ DOLINA

V období od 20. do 24. júna sa naša škola Základná škola Lipová a Gymnázium Rajec zúčastnila Medzinárodného výmenného pobytu mládeže. Miesto pobytu sa konalo v českom meste Krnov pod záštitou Erasmus+.

INTERNATIONAL YOUTH EXCHANGE MEDZINÁRODNÝ VÝMENNÝ POBYT MLÁDEŽE

Vybrané žiačky Natália Dúbravková a Emma Baránková pod vedením Mgr. Aleny Muchovej a študenti Simona Dolníková, Veronika Horváthová, Sebastián Mlynár, Ján Repáň, Pavlo Lesko a Jakub Knižka pod vedením Iriny Kostiny mali možnosť sa aktívne zapájať do zaujímavých aktivít a zároveň si zdokonaľovať svoju angličtinu, nakoľko sme medzi pozvanými účastníkmi komunikovali v angličtine. Tohto projektu sa zúčastnili študenti a žiaci z Česka, Poľska, Litvy a Francúzska.

Hneď prvý večer každá skupina predstavila svoje mesto pomocou pútavej prezentácie, ktorú sprevádzali anglickým komentárom. Po vzájomnom zoznámení sa sme dostali výdatnú večeru vo forme švédskych stolov. Na ďalší deň sme navštívili Kostol Sedembolestnej Panny Márie a vyhlídkovú vežu na Cvilíne. V poobedňajších hodinách nás čakal „päťboj“, v ktorom boli študenti zmiešaní v skupinách a súťažili o zaujímavé ceny. Vo štvrtok nás čakala zaťažkávací úloha, výstup na druhú najvyššiu horu v Českej republike – Praded. Výstup zdolali všetci, niektorí skôr, iní boli vďační, že po troch hodinách dokázali ešte stáť na nohách. Po večer sa mohli študenti vyjadriť k otázke recyklácie a problematike znečisťovania našej zemegule. Vypočuli sme si viaceré návrhy a nápady, samozrejme, v anglickom jazyku. Naši žiaci a študenti vynikali výbornou výslovnosťou aj pomerne dobrou slovnou zásobou. V piatok sme boli rozdelení opäť do zmiešaných skupín a dostali sme za úlohu vyplniť tajničku pomocou nápovedí,

ktoré sa nachádzali v centre mesta. Hra sa volala „encryption game“. Na konci hry sme sa dostali pred radnicu mesta, kde nás vtrúčne privítali a mali sme možnosť si pozrieť námestie z výšky radničnej veže, v ktorej bola umiestnená truhlica s „pokladom“. Po tejto zaujímavej aktivite nás čakal chutný obed vo vychýrenej Krnovskej reštaurácii Vývrтка.

Večer pre nás pripravili rozlúčkový večierok, kde sme si vzájomne poďakovali za úprimné prijatie a výborný program. Každá vedúca skupiny povedala pár ďakovných slov a obdarovala milými suvenírmi z danej krajiny naše organizátorky, ktoré nás sprevádzali počas celého pobytu. Slovenská delegácia potešila vedúce krásnymi kyticami a vtrúcnym objatím. A večierok spojený s výbornou hudbou a skvelou náladou sa mohol začať. Nikomu sa nechcelo ísť spať a všetci chceli zostať na pobyte aspoň o deň dlhšie. V sobotu sme mali vyhodnocovací program spojený s poslednou aktivitou, kde každý mohol vyjadriť svoje pocity z daného pobytu. Potom sme si pozreli zopár spoločných fotografií a pustili sme sa do výdatného obeda, aby sme sa posilnili pred dlhou cestou vlakom.

Lúčenie bolo ťažké, plné emócií, ale s víziou, že sa možno opäť stretneme v inom meste a v inej krajine. Kde to bude, závisí od vedenia nášho mesta.

Mgr. Alena Muchová
Snímka: archív školy

Z AUGUSTOVÉHO ZASADNUTIA MZ

Dňa 3. augusta 2023 sa uskutočnilo neplánované zasadnutie poslancov Mestského zastupiteľstva v Rajci.

EKONOMIKA MESTA

Poslancom bol predložený návrh VZN č. 6/2023 o určení výšky príspevku a spôsobu jeho platby na úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Rajec. Tento návrh rieši úpravu výšky príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov v materských školách, úpravu príspevku na činnosť školského klubu detí pri základnej škole a tiež je navrhnutá zmena v príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v základnej umeleckej škole pre nepĺnoletých aj pĺnoletých žiakov ZUŠ.

Poslanci predmetné VZN jednomyselne schválili.

Ďalej poslanci jednomyselne zobrali na vedomie rozpočtové opatrenia, ktoré boli vykonané oznámením.

PREDKUPNÉ PRÁVO MESTA

Spoločnosť Medical House, s.r.o., podala ponuku na odpredaj nebytových priestorov nachádzajúcich sa na prízemí budovy Polikliniky Rajec, s. č. 150 (ambulance, ktorá patrí MUDr. Uhrinovej), a to za cenu 50.000 €.

Po krátkej diskusii poslanci odsúhlasili uplatnenie si predkupného práva, to znamená, že mesto tieto priestory odkúpi do svojho vlastníctva, hlasovania sa zdržala Ing. Žideková.

Alena Uríková, ved. odd. organizačno-administratívneho MsÚ Rajec

OSPRAVEDLNENIE

Mesto Rajec sa týmto verejne ospravedlňuje Mag. Anne Schirlbauer a Jánovi Grossmannovi, dedičom majetkových autorských práv PhMr. Igora Grossmanna, za porušenie ich práv, ku ktorému došlo neoprávneným použitím 14 fotografických diel autora PhMr. Igora Grossmanna v knižnej publikácii „Vladimír Kompánek – rajecký rodák“, vydané Mestom Rajec v roku 2022, bez uvedenia jeho autorstva.

Mesto Rajec

VÝSTAVBA PRÍSTREŠKU V MATERSKEJ ŠKOLE

Súčasťou koncepčných zámerov rozvoja našej materskej školy bola už niekoľko rokov vízia vybudovania prístrešku pre deti na školskom dvore. Jeho potrebu sme pociťovali najmä v daždivom počasí, keď nám chýbala „strecha nad hlavou“, aby sme mohli zrealizovať pre deti dôležitý každodenný pobyt na čerstvom vzduchu.

Keď sme sa v máji tohto roku dozvedeli o vyhlásenom zamestnaneckom grante Nadačného fondu Mobis v Nadácii Pontis, prijali sme to ako výzvu k možnosti vybudovania prístrešku. Za pomerne krátky čas, troch mesiacov, sa udialo toho veľmi veľa. V závere školského roka sme s radosťou prijali informáciu, že náš projekt „Prístrešok pre deti – Materská škola Obrancov mieru“ bude podporený.

Za účelom prípravy priestoru pre jeho výstavbu začala aktívna spolupráca zriaďovateľa MŠ – Mesto Rajec, niekoľkých ochotných dobrovoľníkov zo strany rodičov našich detí a Technických služieb mesta Rajec. Samotná realizácia výstavby prístrešku s pôdorysom 4 m x 4 m je výsledkom odbornej práce firmy STANISLAV KARDOŠ – stolárstvo v Rajci.

Súčasná podoba prístrešku ešte nie je definitívna. Naším zámerom je pokračovať v realizácii ďalších aktivít zameraných na jeho postupné dobudovanie. Zrealizovaný prvý krok pod záštitou Nadačného fondu Mobis v Nadácii Pontis je pre nás motivujúcim. Veríme, že s podporou blízkeho okolia sa budeme čoskoro tešiť z jeho dokončenia.

Jana Demeterová, MŠ, Obrancov mieru
Snímka: archív školy

OSLAVY SNP V RAJCI

Deň pred štátnym sviatkom, 28. augusta, sa zišli obyvatelia mesta a okolia pri Pamätníku SNP v Rajci, aby si pripomenuli udalosti spred 79 rokov a vzdali úctu a vďaku jeho účastníkom.

Toto slávnostné podujatie spoločne pripravila ZO Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Rajci v spolupráci s Mestom Rajec.

Na podujatí sme privítali vzácných hostí, ktorí položili vence k Pamätníku hrdinov SNP, a to podpredsedu NR SR Juraja Blanára a člena predsedníctva ústrednej rady a zároveň predsedu oblastného výboru SZPB v Žiline plk. Juraja Drotára. Podujatia sa tiež zúčastnila delegácia Klubu vojenských výsadkárov z Martina a zástupca vojenských veteránov zo Žiliny. So slávnostným prejavom sa prihovoril k občanom mesta primátor Peter Hanus. Vo svojom prejave poukázal na význam SNP pre našu spoločnosť, o potrebe zachovávať odkaz povstania najmä pre nastupujúcu mladú generáciu a najmä vyslovil želanie, aby sme už nikdy nezažili hrôzy vojny. Podpredseda NR SR Juraj Blanár pozdravil všetkých prítomných a v krátkom príhovore vyzdvihol význam SNP najmä pre štátoprávne usporiadanie v bývalom Československu. V príhovore poďakoval účastníkom, našim rodičom a starým rodičom, že neváhali vziať do rúk zbraň a bojovať proti nenávideným nemeckým fašistom a nacistom. Predseda oblastného výboru SZPB Juraj Drotár vyzdvihol SNP ako najvýznamnejšiu udalosť v novodobých dejinách Slovenska a poukázal na skutočnosť, že v súčasnosti dochádza k prekrúcaniu dejín, keď sa z hrdinov robia zločinci a zo zločincov hrdinovia. Slováci však vedia, že naše územie oslobodzovala Červená armáda vtedajšieho ZSSR. Po príhovoroch zabezpečila Základná umelecká škola v Rajci krátky kultúrny program a niekoľkými pesničkami spríjemnila prítomným občanom

náladu. Preto im právom patrí naše poďakovanie.

Poďakovanie si zaslúži vedenie Mesta Rajec za prípravu tejto spomienkovej udalosti a aktívnu účasť na nej. Ďakujeme všetkým občanom, ktorí sa zúčastnili oslavy SNP v Rajci, členom partnerských organizácií JDS, ZŤP, SČK a klubu dôchodcov.

Trochu nás mrzí, že sa tejto udalosti nezúčastnili poslanci mestského zastupiteľstva, ani žiaci a študenti škôl v Rajci napriek tomu, že si uvedomujeme, že bol čas školských prázdnin.

Ing. Karol Dobeš, predseda ZO SZPB
Snímky: archív klubu

ZHODNOTENIE PRÍPRAVY PRED NOVOU SEZÓNOU 2023/2024

Prípravky U6 a U9 – naši najmenší, začali prípravu na novú časť sezóny v druhej polovici augusta pod vedením trénerov Martina Holešu a Milana Piša. Trénujú v štandardnom móde utorok a štvrtok. Absolvovali už aj prípravné zápasy a turnaj v Zádubní. 29. augusta už odohrali 1. turnaj prípraviek v Zbyňove, kde sa im darilo celkom dobre a ukázali svoj potenciál.

Mladší žiaci (U13) začali prípravu už v prvej polovici júla pod vedením trénerov Branislava Plevku, Jakuba Pekaru a Maroša Mika. Keďže postúpili do 2. ligy bola tomu prispôbená aj príprava. Chlapci ju odmakali a dali do nej všetko. Svoju pripravenosť si odskúšali v prípravných zápasoch. Na turnaji v Turčianskych Tepliciach (Dynamo Diviaky), kde vyhrali celý turnaj, a potom na kvalitne obsadenom domácom turnaji RAJCUP 2023, kde taktiež vyhrali. Mužstvo sa posilnilo o nových hráčov či už z okolitých obcí alebo aj o chlapcov z prípravky.

Novú sezónu v 2. lige začali skvele, keď ani po 4. kole nepoznajú iný výsledok ako výhru. Robia nám veľkú radosť.

Starší žiaci U15 – začali prípravu taktiež už v prvej polovici júla pod vedením trénerov Ľubomíra Paulinyho a Mikuláša Baraníka. Po postupe do 2. ligy bola tomu prispôbená aj príprava. Mužstvo bolo doplnené o nových kvalitných hráčov. Chlapci makali trojfázovo a dali do toho všetko. Tréningy boli naozaj kvalitné a dali zabráť. Absolvovali množstvo kvalitných prípravných zápasov, kde chlapci videli čo im ťažká a náročná príprava dala.

Novú sezónu v 2. lige začali výborne a iný výsledok ako výhru zatiaľ nepoznajú. Svojich súperov drvia a robia nám naozaj veľkú radosť.

Dorastenci (U19) začali prípravu na konci júla pod vedením trénerov Radoslava Kaduríka a Daniela Hnátha. Pred začiatkom prípravy si naši junióri dali za cieľ postup, ktorý im v minulej sezóne unikol len o vlások. Do prípravy sa zapojilo 18 juniorov, mužstvo bolo doplnené o hráčov končiacich u žiakov a tréningové jednotky boli prispôbené potrebám mužstva. V rámci prípravy absolvovali prípravné zápasy, ktoré ukázali rezervy, na ktorých je potrebné popracovať.

Novú sezónu v 5. lige začali dorastenci podľa predsezónneho cieľa štyrmi výhrami.

A mužstvo – muži začali prípravu pod vedením trénera Jána Pauliniho. Prípravu absolvovalo 20 členné mužstvo. Mužstvo bolo doplnené o 5-tich dorastencov, ktorí skončili v kategórii U19. V rámci prípravy absolvovali turnaj v Rakovej, kde zvíťazili. Taktiež v rámci prípravy odohrali viaceré kvalitné zápasy.

Rajcup 2023

Starosta obce Raková (prvý sprava) odovzdáva putovný pohár rajeckým futbalistom

Vstup do sezóny nebol ideálny, čo malo za následok výmenu trénera. Novými trénermi sa stali Maroš Miko a Peter Hájek. Momentálne sa mužstvo zohráva, ale veríme, že každým zápasom sa budú zlepšovať.

Pozývame všetkých priaznivcov a futbalových fanúšikov na futbalové zápasy povzbudiť tímy našich futbalistov k dobrému výkonu a víťazstvu!

-FK-

Snímky: archív klubu

Zľava:
Dominika Petříková a Sofia Pauková

VÍŤAZSTVO VO ŠTVORHRE V TRNAVE

Národný turnaj triedy „B“ v kategórii dorasteniek U18 EMPIRE JUNIORS CUP 2023 (11. – 14.8.2023) v Trnave s celkovým víťazstvom a titulom vo štvorhre pre Sofiu Paukovú (TK Rajec) a Dominiku Petříkovú (TC BASELINE Banská Bystrica).

Dievčatá výbornou hrou a bojovnosťou proti kvalitným súperkam získali zaslúžene bez straty setu prvé miesto v súťaži. Výsledky: 1K: 6:0, 6:2, 4F: 6:4, 6:4, SF: 6:3, 6:1, F: 6:4, 6:3. Gratulujeme!

Ďalším veľkým úspechom našej hráčky, aj nášho klubu, je nominácia Sofie na

novovzniknutý projekt „Pohár prezidenta STZ“, ktorý sa odohrá v septembri v troch vekových kategóriách, kde proti sebe nastúpia najlepší hráči a hráčky za stredoslovenský, západoslovenský a východoslovenský región.

V kategórii mladšieho dorastu (U16) získala nomináciu Trénerskej rady SsTZ spolu s hráčkami: Sandra Borguľová, Dominika Petříková (obe TC BASELINE Banská Bystrica) a Kristína Kubalová (TK Žilina). Zápasy sa odohrajú v TK Hradová Lučenec v septembri.

Text a snímka: TK Rajec

Štart Rajčského maratónu

NAJKRAJŠÍ, NAJŤAŽŠÍ, NAJSRDEČNEJŠÍ... UŽ 40 ROKOV!

„Chcel by som poďakovať vám a vášmu tímu za fantasticky zorganizovanú udalosť – Rajčský maratón. Začínajúc od vyzdvihnutia čísel bola organizácia veľmi dobrá a bol som ohromený úrovňou podpory okolo Rajca a v Čičmanoch, rovnako aj podporou divákov po celý čas. Trasa bola skvelá, bolo príjemné bežať v meste, a potom sa vydať na 20 km. Výhľady boli ohromujúce, beh po boku rieky, vysoké stromy na horách, a potom krásne domy v Čičmanoch (mieste, ktoré som naposledy navštívil asi pred 10 rokmi). Už som odbehol takmer 50 maratónov, vrátane asi 20-ich mimo Veľkej Británie, ale Rajčský maratón ostane v mojej pamäti ako jedna z najlepších udalostí. Dúfam, že sa čoskoro vrátim a budem môcť znova u vás bežať.“

A tu by článok o Rajčskom maratóni mohol vlastne aj skončiť. Lebo tento Angličan, ktorý sa rozhodol nám napísať po podujatí, zhrnul asi všetko, čím je náš maratón a prečo sa smel dožiť tak úžasného jubilea. Celých 40 rokov Rajčského maratónu zdobia podujatie všetky tieto veci: organizátori, ktorí svoju prácu robia srdcom. Nádherná príroda, ktorá je pohladením pre dušu a možno ju sledovať počas behu do Čičmian či do Rajčkej Lesnej, no a v neposlednom rade je to hlavne podpora vás

všetkých, Rajčanov, Šujanov, Frivalďanov, Fačkovcov a Čičmancov. Za úžasné povzbudzovanie, za to, ako naplníte ulice a burcujete pretekárov do výkonov a ako im tleskate pri štarte a v nemenšom počte aj v cieľi. Vytvárate tak kulisu, ktorá každého bežca chytí za srdce a patrí vám za to veľká vďaka.

Okrúhle narodeniny teda vyšli snáď v každom smere, čo ocenil rekordný počet pretekárov, ktorých bolo v súčte všetkých disciplín až 1500. Teší nás, že sa k nám opakovane vracajú bežci, ktorí niekedy Rajec už „ochutnali“ a aj to, že sa nám darí oslovovať stále nových. K celkovej elektrizujúcej atmosfére prispel značnou mierou aj najvyšší hokejista dejín NHL, no človek veľký hlavne srdcom – Zdeno Chára – ktorý bežal v Rajci svoje prvé slovenské bežec-ké preteky. Je to pre nás ohromná pocta a veľmi si vážime, že od 12. augusta môžeme tohto famózneho hokejistu nazývať našim priateľom a že sa mu u nás veľmi páčilo.

40. ročník Rajčského maratónu nám ukázal, že naša práca má zmysel a že v nej rozhodne chceme pokračovať. A tak s nadšením otvárame novú kapitolu a 10.8.2024 odštartujeme novú dekádu polstoročnice.

Text: MK Rajec
Snímky: cvak.sk

Zľava:
1. Miroslav Ilavský, 2. Tomáš Michalec - Maratón

Zdeno Chára

Dominika Vanáková

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Jubilanti

Ján Mišo – 70 rokov

Narodili sa

Samuel Lauček – jún
Alex Majdan – jún
Veronika Korčuška – júl
Jakub Škatuliak – júl
Sabina Bado – august

Zosobášili sa

Dominika Ľudviková a Ing. Andrej Vereš – 1.7.2023

Lucia Masárová a František Slaboň 15.7.2023

Petra Botošová a Marek Čerňanský 16.8.2023

Silvia Divková a Michal Rybárik 19.8.2023

Michaela Vencelová a Matej Ďurčan 25.8.2023

Opustili nás

Ľubomír Melišik 1961 – 23.7.2023

Vladislav Mrožik 1952 – 25.7.2023

Anna Fabanová 1947 – 3.8.2023

Marta Turská 1935 – 13.8.2023

MUDr. Pavol Lenhart 1943 – 17.8.2023

Albín Strapko 1964 – 20.8.2023

Jozefa Baránková 1929 – 22.8.2023

Jana Redlichová 1942 – 24.8.2023

Uverejnené so súhlasom menovaných osôb alebo ich rodinných príslušníkov

SPOMIENKA

Uplynuli už roky, ale nezabudli sme.

V mesiaci september si pripomíname výročia našich drahých zosnulých, ktorí nás opustili:

Jozef PAULINY – 30. výročie (1930 – 1993)

Jozef PAULINY – 48. výročie (1957 – 1975)

Vladimír PAULINY - 10. výročie (1958 – 2013)

Gizka PAULINYOVÁ, r. Kavcová: 5. výročie (1932 – 28.11.2018)

S láskou a úctou spomína syn a brat Ján s rodinou, dcéra a sestra Ľubica.

AKO USKLADNIŤ OVOCIE

Inšpiráciou pre napísanie tohto príspevku mi boli skúsenosti drobných pestovateľov jablák, hrušiek a prípadne sliviek s ich dlhodobým uskladnením. Sťažovali sa mi, že im rýchlo podliehajú skaze. Tu je niekoľko rád, ako tomu predísť.

1. Výber vhodnej odrody. Nevhodné sú tie, ktoré hnijú z vnútra (napr. odroda Fantasia), chrastavejú (Rubín, Idared, Doris, Gascoygného, Rubinola...), rýchlo dozrievajúce jesenné (Matkino, niektoré koženky...), náchylné na pehovitost (Eduard 7, Angold, Dukát...).
2. Prezreté.

Ostrý púčik

Vylamovanie jablák

3. Poškodené. Maximálnu pozornosť treba venovať oberaniu. Uvedené druhy ovocia musia mať stopku. Z konárika sa oddelia vylamovaním tak, že sa stopka podloží prstom v mieste zrastenia s konárikom. V polovici odložená stopka po zasúšení

nie plodu. Nevhodné sú, samozrejme, aj červivé plody.

4. Uskladnenie v plastových čistých debničkách v jednej alebo dvoch vrstvách. Tri vrstvy sťažujú priebežnú kontrolu.

Bedničky na uskladnenie

ní vytvára ostrý hrot, ktorý sa ľahko zapichne do susedného jablka alebo hrušky. Plodom s krátkou stopkou pridržíme pri vylamovaní konárik druhou rukou. V oboch prípadoch vylamujeme smerom od púčika, pretože ostrý púčik ľahko prepichne šupku (napr. u odrody Topaz). Plody sa nesmú trhať ťahaním, krútením, prípadne striasť zo stromu. S odtrhnutými plodmi treba narábať ako s vajčkami, opatrne ukladať, prekladať, nepresypať!, aby sa predišlo poškodeniam šupky a otlačeninám. Aj mikroskopické narušenie šupky spôsobí skôr či neskôr predčasné znehodnotenie

5. Pravidelná kontrola 1x za 2 až 3 týždne, odstránenie zhnitých aj nahnitých plodov.
6. Prostredie na uskladnenie. Toto je už ale téma na iný článok.

Dodržaním týchto odporúčaní je možné dosiahnuť to, že sa znehodnotí skladovaním maximálne 5 % ovocia.

Text a snímky: Ľubor Žucha

S úctou k starším

Šláger Paráda

DUO RYTMUS **MARTIN JAKUBEC** **MAJA VELSICOVÁ** **BOŽANKA**

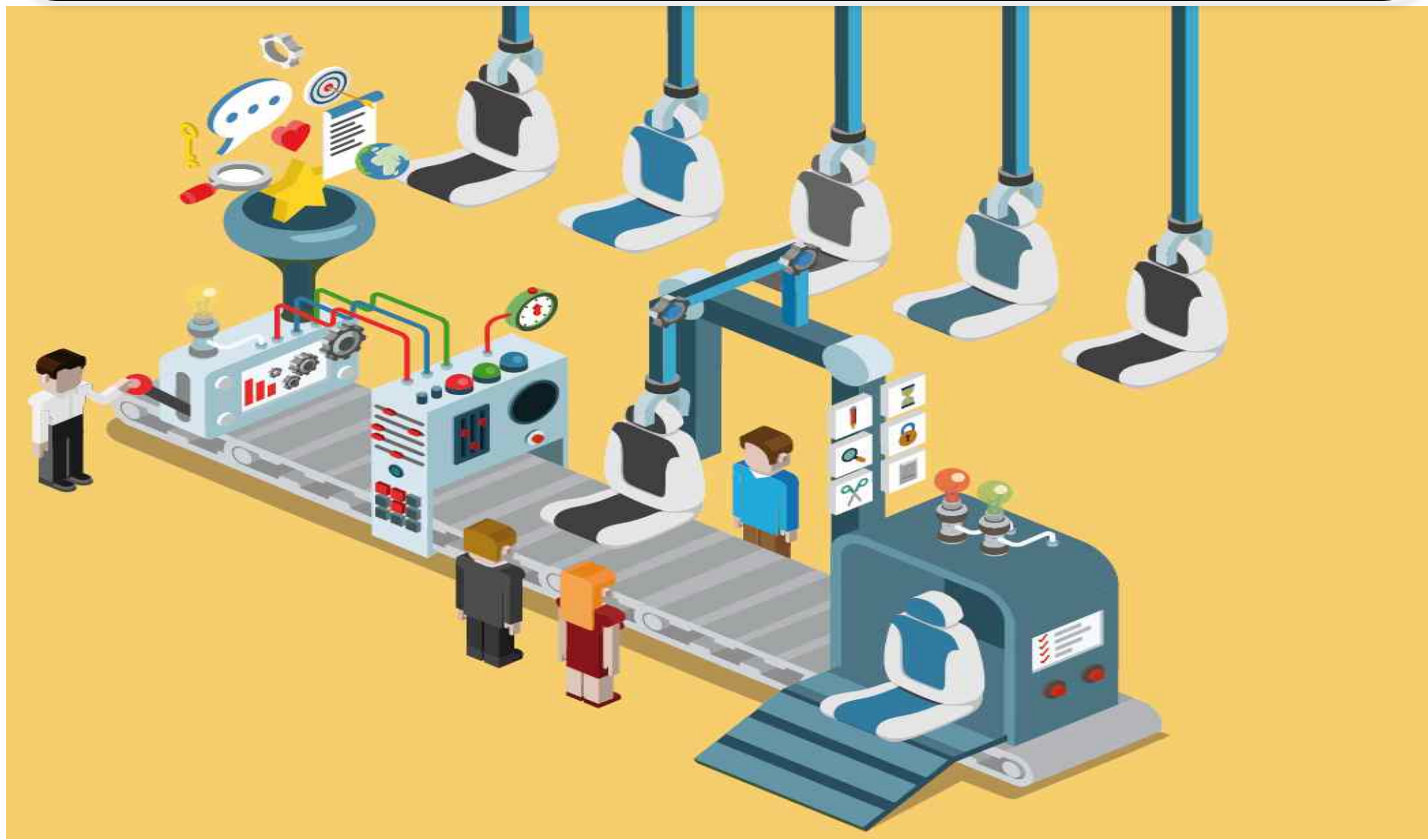
1.10.2023 | 17:00
KULTÚRNY DOM V RAJCI

VSTUPNÉ:
PREDPREDAJ: 12 € | NA MIESTE 13 €

 Prvých 100 majiteľov lístkov získa na mieste darček v hodnote 10 EUR!

ticketportal
 VSTUPENKY NA DOSAH

HYUNDAI TRANSYS

Práca v automobilovom priemysle Operátor výroby Kmeňové zamestnanie v centre Žiliny

Priemerná mzda od 1 300 € brutto

Nástupná mzda 1 070 €
 + 13. a 14. plat
 + dochádzkový bonus 70 €
 + výkonnostný bonus 80 €
 + narodeninový príspevok 30 €
 + ročný výrobný bonus 500 €
 + bonus 150 € na stravovaciu kartu
 + príspevok do 3. piliera
 + príplatok za nočnú prácu 2 € /h

- ✓ Jednoduché, nenáročné montážne práce na výrobnjej linke
- ✓ Práca s náradím, obsluha nástrojov
- ✓ 3-zmenná prevádzka v čistom prostredí

recruitment@hyundai-transys.sk